

VESELA, ANTOLOGIJA

izbor poezije za djecu
iz Vesele sveske 1952–1991.



LEKTIRA
NARODU

ŠKOLEGIJUM
LEKTIRA
18

ŠKOLEGIJUM
LEKTIRA
18

VESELA, ANTOLOGIJA
(IZBOR POEZIJE ZA DJECU IZ VESELE SVESKE 1952–1991)

Izdavač:
Mas Media Sarajevo
Fond otvoreno društvo BiH

Za izdavača:
Emina Šukalo
Dobrila Govedarica

Urednik biblioteke:
Nenad Veličković

Izbor i pogovor:
Nenad Veličković

Recenzija:
Svetlana Kalezić-Radonjić
Jasmina Ahmetagić
Ivica Vanja Rorić

Ilustracija na naslovnoj strani:
Hamid Lukovac, Maša i medvjed,
Vesela sveska, 1957.

Lektura:
Sandra Zlotrg

Tehnička podrška:
Nikola Bešlić

Dizajn-koncept:
Asim Đelilović

DTP:
Boriša Gavrilović

Tiraž:
2000 primjeraka

VESELA,
ANTOLOGIJA

IZBOR POEZIJE ZA DJECU
IZ VESELE SVESKE
1952–1991.

Sarajevo, 2018.

Sadržaj

Duško Trifunović, Sanjam li ja ovo (9)

U DVORIŠTU (11)

Brato Pavlović, Pijevac i lisac (12)

Grigor Vitez, Dva pijetla (14)

Grigor Vitez, Patka, pljusak i stari gusak (14)

Branko Halusa, U Luke (15)

Slobodan Lazić, Siva pesma (16)

Ljubivoje Ršumović, Čudan ljekar (16)

Dušan Radović, Sve je pošlo naopačke (17)

Zlata Kolarić-Kišur, Spava selo (18)

Predrag Čudić, Pileća pjesma (18)

Stanko Rakita, Kupa (19)

Gvido Tartalja, Guske (19)

Mošo Odalović, Kokoška se seli u toplije krajeve (20)

VESELA ŠUMA (21)

Edo Bubalo, Šta ko ima (22)

Dragan Kulidžan, Mravi grade željeznicu (22)

Alija Šljamo, Hrabri miš (23)

Radovan Mikić, Jež i vjeverica (24)

Grigor Vitez, Sto vukova (25)

Grigor Vitez, Ptičja pjevanka (27)

Gustav Krklec, Ptičji pjev (28)

Gvido Tartalja, Kitova beba (29)

Gvido Tartalja, Som (30)

Grigor Vitez, Potočnica (30)

Ljubodrag Despotović, Kako trava spava (30)

Stanko Rakita, Željkova prolećna želja (31)

Zlata Kolarić-Kišur, Svatko sudi po sebi (32)

Velimir Milošević, Šumor-šuma (33)

Nikola Vujčić, Kad kažeš – volim (34)

- Dragan Radulović, Ostavi nebo za pticu (35)
Miodrag Stanisavljević, Zec s govornom manom (36)
 Gvido Tartalja, Dunja (36)
 Šukrija Pandžo, Vesela šuma (37)
- PRAVO ČUDO, DIVNO ČUDO (39)
Zlata Kolarić-Kišur, Ne mršti se lutkice (40)
 Enver Ekić, Kako Bata crta (40)
 Brato Pavlović, Kada kiša pada (41)
 Mira Alečković, Zbrka (41)
 Milica Miron, Stari mlin (43)
 Slobodan Lazić, Divno čudo (44)
 Slobodan Lazić, Noć (45)
 Branko Čopić, Kod čičine kuće (46)
Nasiha Kapidžić-Hadžić, Zar nije tako? (48)
 Predrag Čudić, Siva četka (49)
 Bisera Alikadić, Sto (50)
 Ivica Vanja Rorić, Svaka čast (50)
 Šimo Ešić, Šta sve ujak mora znati? (51)
 Velimir Milošević, Dve jabuke (52)
 Rizo Džafić, Naglavačke (53)
 Laslo Blašković, Kad porastem (54)
 Mošo Odalović, Spavanje (55)
Anto Gardaš, Kako se u našoj kući čitaju novine (55)
 Vesna Parun, Moje ime (56)
 Miroslav Antić, Golišava pesma (57)
 Grigor Vitez, Kako živi Antuntun (58)
 Zvonimir Balog, Brat (59)
Ljubivoje Ršumović, Deset ljutih gusara (60)
 Muhidin Šarić, Sto pitanja (62)
 Enes Kišević, Suha pjesma (62)

DECIMALI (63)

Hamza Humo, Drug čvorak (64)

Jan Beran, Crtež (64)

Grigor Vitez, Uoči narodnog praznika (65)

Slobodan Lazić, Velikodušnost (65)

Branko Miljković, Pisma o cvetu (66)

Dragutin Malović, Kauboj Mićo (67)

Dragan Lukić, Samo vi recite meni... (68)

Desanka Maksimović, Na jesenjem trgu (69)

Amir Mujić, U dalekom Vijetnamu (69)

Buda Stojković, Tačke (70)

Laza Lazić, Kad sam bio kitolovac (71)

Dušan Radović, Da li pionir (71)

SAV OD SREBRA, SAV OD ZLATA (73)

Gustav Krklec, Zapis o snijegu (74)

Branko Ćopić, Znaš li naše gradove? (74)

Dušan Đurišić, U šetnji (75)

Nasiha Kapidžić-Hadžić, Da što mi ti... (76)

Ivica Vanja Rorić, Svuda lišće, svuda zlato (77)

Ilija Ladin, Slavujevi jezici (77)

Enisa Osmančević-Čurić, Vrijeme (78)

Nasiha Kapidžić-Hadžić, Šefija (79)

Luko Paljetak, Budilica (80)

Pogovor

Nenad Veličković

POEZIJA U ŠKOLI:

OD USKRAĆIVANJA KA STICANJU ZNANJA (81)

BILJEŠKA O PJESNICIMA I PJESNIKINJAMA (115)

NAPOMENA O IZVORIMA (123)

Sanjam li ja ovo

Mama se vratila s posla,
tata se vratio s puta,
djeca sada smiju da otvore vrata od balkona,
da gledaju grad i mjesječinu.

Tata, kako ću ja znati da ovo nije san?
Ti si se vratio s puta,
mama je došla s posla,
mi sjedimo na balkonu i gledamo mjesec...
Kako ću znati da ja ovo ne sanjam?

Ne sanjaš, sine.
Eto, ti mene pitaš
i ja ti odgovaram.

Znam, tata, ali ja i kada sanjam,
pitam te i ti mi odgovaraš.
Ali kako ću znati da sve ovo nije san?

Ne sanjaš, sine.
Evo, ja te gledam i volim te.

Znam, tata, ali ja i kada sanjam,
ti mene gledaš i znam da me voliš.
Ali kako ću znati da sve ovo nije san?

Ne sanjaš, sine.
Eto, mama te drži na krilu.

Znam, tata, ali ja i kada sanjam,
mama me drži na krilu.
Ali kako ću znati da sve ovo nije san?

Ne sanjaš, kćeri moja. Eto, tvoj brat
stoji pored tebe i sluša naš razgovor.

Znam, tata. Ali kako ću znati
da ja sve ovo ne sanjam?
Kako ću znati da sve ovo nije san?

Duško Trifunović

U DVORIŠTU

Pijevac i lisac

Noć je...
Do svitanja
ostalo dosta.
A p'jevac sanja –
staroga lisca
prima ko gosta.

Ulazi lisac.
Podvi rep, sjede.
Veli mu p'jevac:
“Kum mi budi”.
Uz osmjeh lisca
moli da jede
i sve ga dobrim
komadom nudi.

Pa vadi vino
i dvije čaše.
Do gosta nosi
sve u trk.
Veseo lisac
repinom maše
i sretan gladi
junački brk.
I poče pjesmu
u kojoj veli
da se od srca
svog veseli –
p'jevac i lisac
zajedno sjeli
i sad su pravi
prijatelji.

I mnoge čaše
tu lisac popi
i zatetura –
ne traži nove.
A p'jevac viknu:
“Evo se opi!”
pa pernat svijet
razdragan zove.

Navali družba –
kokoške, pijetli.
U svakog kljun je
nalik na kuku,
a jedno pile
fenjerom sv'jetli
da pjana lisca
složno dotuku...

I tu p'jevac
sanjati presta.
Zijevnu, žmirnu –
začu šum:
“U domu svome
daj gostu mjesta.
P'jevče, otvori...
Ljubi te kum!”

A p'jevac usta,
vratima stiže
i reče glasno:
“San je san.
Domaćin tek se
u zoru diže.
Dođi mi, kume,
kad svane dan!”
Brato Pavlović

Dva pijetla

U dvorištu, na bunjištu
Živjela su dva pijetla,
Ko dva cara presvijetla,
Slavna roda i podrijetla.*
Radi toga – ko je prvi,
Zavade se baš do krvi.
Mač istrgnu svaki svoj,
Zametnu se ljuti boj.
Pobijeđeni, skunjen, ljut,
Sakri se u neki kut,
A pobjednik digne viku
Čak s drveta u šljiviku:
“Divite se pobjedniku!
Kukuriku! Kukuriku!”
Dozva orla ova vika,
I odnese pobjednika.
Grigor Vitez

Patka, pljusak i stari gusak

Lije pljusak,
stari gusak
dig'o kišobran.
Pokraj njega
patka gega,
kaže: – Dobar dan!
– Zdravo, zdravo,
luda glavo! –
veli gusak njoj –
Što se močiš,
što ne skočiš

pod kišobran moj?
Veli patka:
– Dušo slatka,
nije loša stvar.
Kad ne plovim
i ne lovim,
neka kisnem bar.
Grigor Vitez

U Luke

U Luke iz Gračana
dva goluba gačana,
tri kravice šarulje,
kućica bez žarulje,
čobanče sa frulicom,
i djeda sa lulicom,
malo krdo ovaca,
kesa puna novaca,
uzorana njivica,
rascvjetana šljivica,
novi traktor crven, čist,
i na njemu traktorist.

Sve to ima malena
slikovnica šarena.
Branko Halusa

Сива песма

Сивим небом ветар сиви
сив облачак гони,
а он бежи и у бегу
сиве сузе рони.
Сузе цурком на кров пале
сиве куће мале.
У тој кући све је сиво:
сива песма цврчка,
сива ватра са огњишта,
сив је боб што крчка,
сив је бакрач, сто и клупа,
сива мишја рупа,
сив је чак и светла трачак
воштанице сиве...
Како онда црни мачак
у том сивом свету
да опази сивог миша
на сивом шиљтету?
Слободан Лазић

Ћудан лјekar

Miš je dobio grip,
pa je sjeo u džip
i prevalio put dugačak,
da ga pregleda dr Mačak.

Doktor pacijenta štipnu,
pacijent nešto zucnu,
doktor mu leđa pipnu,
najzad ga u čelo kucnu:

– Sa moje tačke gledišta,
nije ti ništa!

To kaza,
pa ga smaza!

Ljubomir Ršumović

Sve je pošlo naopačke

Tip-tap, tip-tap,
tip-tap, tip-tap...
Oho!... To je kap!
Oho!... Još jedna kap.

Sve je pošlo naopačke
za vrapce i mačke
kad je jesen okačila
svoje žute značke,
kad je vetar zapevao
novembarske tačke.

Sve je pošlo strmoglavce
za ptice i cveće
kad je sunce odustalo
na krov da nam sleće,
kad je žuto ljuto,
kao da nas neće.

Tip-tap, tip-tap...
Dušan Radović

Спава село

Мало село позаспало,
у таму се умотало.
Свјетла нигдје нити трачка,
само бљесну очи мачка
кад на својем ноћном лову
шуља се по туђем крову.
Пјесми нигдје чути гласа,
умукнуо лавез паса,
тек по које псето лане,
када зрело воће пане.
Само пијевац у шљивики
буди зору: “Кукурику!”
Злата Коларић-Кишур

Pileća pjesma

Još juče pile je bilo u jaju,
u ljuscima, u belom zagrljaju.

U šupi staroj, pod kolskim točkom,
pod toplom majkom, pod nežnom kvočkom

Pod toplim perjem kroz sate mnoge
stvarala su se krila i noge.

U čekaonici ljuske, u slami,
rađale su se oči u tami.

Pod nežnim krilom, u toplom gnezdu,
strpljivo čekahu svoju zvezdu!

Predrag Čudić

Купа

Kod Karlovca žubori Kupa,
u njoj se mali Karlo kúpa.

Evo livada oko Kupe!
Seljaci mirisno seno kupe
i slažu u kupe
pored Kupe.

Iza livada brdo se vísi,
nad brdom sunce ko kruna visi.

Brežuljci, livade, biserna Kupa –
sve se sunčanim zracima kupa.

Svi novci sveta ne mogu da kúpe
čarobnu lepotu reke Kupe.

Stanko Rakita

Гуске

Једна је гуска
рекла другој гуски
да је гуска.

“Јеси: гуска.
И понављам: гуска.”

Наљути се друга гуска.
Њој да једна гуска
каже да је гуска!